

Kuulin myös, että kuolemakin on käynyt Kurjiaan tervehtimässä viedessä Mrs. Manoi Anon mukanaan. Jäi taas pieni orpopyttö yksin maailmalle.

Hauskaa syyskesää kaikille tämän lehden lukijoille toivoo
MRS. HULDA MÄKI.

TACOMA, WASH.

Osaostomme viime kokouksessa päätettiin taas yrittää saada sitä huvi-voimaa sisältörikkaammaksi, jota varten valittiin komitea, joka koettaa parhaansa, että voitaisiin paremmin yleisöä miellyttää, ja saada enemmän käymään osaston iltoissa, ja yhtyi jäseninä osaostoon, että toiminta tulisi yhä vilkkaammaksi, kun tulisi uusia voimia.

Kyllä täällä Tacoman ympärillä olisi kansalaisia, jos he vaan ottaisivat kaikki yksimielisesti osaa asioiden käsittelyyn, eivätkä olisi eri ryhmiin erotettuna, kuten lampaat ja vuohet. Ymmärrys hoi! Sitä olisi pitänyt olla jo vuosia sitten. Vaikka virkavalta pitää kyllä kovaa kurtia, mutta yrittää sitä täytyy sillä hetket ovat tärkeitä.

Osaostollamme oli suuri ja hauska korillatana 18 p. elok.

Osaoston kokoukset pidetään toinen ja viimeinen sunnuntai joka kuussa, jöten on tilaisuus yhtyä jäseneksi niiden jotka eivät vielä ole jäseninä osaostossa.

Ihmisiällä täällä on monenmoista muutakin hommaa. "Isänmaan puoltajat" eli kurjuuden kärsijät ovat ahkerassa toiminnassa oppiaksensa ihmisteurastajiksi virkavallan ohjaajina, voitonhimon, kunnian ja pahan sisun kihoittamina, meitä kurjia orjia, työläisiä, suurempaan kurjuuteen saattamassa.

Katuvuononnettomuus tapahtui täällä 5-6 päivien välisenä yönä, kun toinen vaimu ajoi takaapäin toisen päälle, sillä seurauksella, että useita matkustajia loukkaantui ollen niiden joukossa suomalaisakin Mrs. S. Kaartinen, joka sai sisällisen särähdyksen, että oli sairaana useita päiviä ja Mrs. Marita Valley loukkausi toisen jalkansa lievästi. Toisiksielissä matkustajissa oli vaikeammin loukkaantuneita.

Toisiksielillä vapaamuurariseuralla oli kenttäjuhla t. k. 8 p. monipuolisella ohjelmalla Point Degian puistossa, jossa oli meitä suomalaisia mukana.
I. L.

BERKELEY, CAL.

Hanna Jalo jätti jälkeensä miehen ja pikku tyttärensä tähän maailmaan ja kaunin kotinsa. Hän ei voinut täällä viihtyä, kun sairaus hänet pois raastoi. Hänen suhteensa tekivät sukulaiset parhaansa ja ovat he ainoat, jotka asian tarkalleen tuntevat. Vaimon sairaus ja kuolema oli ankara isku erittäinkin miehelle. Joka teki kaikkensa sairaan hyväksi. Ei kukaan sairaalle työllä työkyttännyt. Minä hänen sisarensa hoidin häntä ja hänen talouttaan ja perheitään ja tein voitavani. Miksi tahdoti kukaan lisätä kuormaa kuorman päälle. Hän ei itse tahtonut mennä mihinkään sairaalaan. Lääkäreitä oli hänellä useita. Tämä on sanottu väärinkäsitysten oikaisemiseksi.
Ystävyydellä, ANNA JALO.

PORTLAND, ORE.

Kansanneuvoston osasto perustettiin täällä t. k. 14 p. ilalla Arion haalissa. Neuvostoon yhtyi kolme kaikki Portlandin sosialistiosastot ja masinistien uno sekä joukko yksityisiä erilaisista järjestöistä ja yhdistyksistä sekä minkäänlaisiin yhdistykseen kuulumattomista. Neuvosto valitsi edustajakseen ensiksi Oregonin sos. puolueen valtiösibteerin Victor J. McConen Minneapolisissa pidettävään kokoukseen, mutta kun masinistien uno, jonka jäsen McCone kuuluu olevan, oli hänet jo valinnut edustajakseen mainittuun kokoukseen, niin peruutettiin ensimmäinen valinta ja valittiin neuvostoa edustamaan lakimies C. E. S. Wood.

Pannuseppien kokouksessa Arion haalilla viime perjantai-illalla (17 p.) oli 1200 henkeä. Oli haali kerrankin täynnä, parvekkeetkin puhumattakaan lattiasta. Kokouksessa yhtyi järjestöön 200 uutta jäsentä. Vuosi

sitten ei pannusepillä (boiler makers) tässä kaupungissa ollut järjestöä ollenkaan. Nyt järjestössä on jo 1900 jäsentä.

Samana iltana masinistit kokouksessaan ottivat sisään 25 uutta jäsentä, joka on keskimääräinen luku viikossa mitä otetaan uusia jäseniä. Sitten viime vuoden toukokuun on masinistien uno kasvanut neljä sataa prosenttia.

Tavaton järjestäytymis-aalto on kohdannut kaupunkiamme, josta jo aikaisemmassa kirjeessäni kai mainitsin. Ihahduttava ilmiö. Vihamielisyyttä ei tunnu olevan sanottavassa määrässä l.w.w:läisten ja toisten unionistien välillä. Päinvastoin tuntuu n. k. "craft-unionlaisten" myötätunto olevan l.w.w:läisten puolella. Työväestö alkaa jo tuntea yhteisen sortajansa ja liittyy yhteen. En tässä puhvan erikoisesti mitään järjestöä. Referoin vain asioita sellaisina kuin ne ovat. Itsepuolestani pidän nämä asiat merkittävänä ajan ilmiönä, josta meidän työläisten kakkien tulisi tarkoin tutkia.
AKKA.

Miten porvarillinen ja sosialistinen naisliike toisiinsa suhtautuvat

On erittäin tärkeää tietää miten porvarillinen ja sosialistinen naisliike suhtautuvat toisiinsa ja mitä yhtymäkohtia niillä on, jos on; sillä hyvin usein me erehdyimme ajamaan tarkotusperiä, jotka ovat vieraita sosialistiselle naisliikkeelle, vaan sitävastoin porvarilliselle naisliikkeelle hyvin ominaisia.

Väitettäne, että sosialismi hävittää naiskysymyksen kokonaan. Sellainen väite on kuitenkin hyvin pintapuolinen ja todistaa mitä suurinta kysymyksen tuntemattomuutta. Onhan myönnettävä, että naisen asema nykyisessä yhteiskunnassa lepää aivan toisellailla perusteilla kuin miehen, työläisnaisenkin asema; ja juuri se seikka tekeekin naisen aseman käsittelyn suoranaisesti työväen kysymyksen yhteydessä mahdolliseksi. Se vaatii aivan erikoisen, vieläpä sangen peripolijaisen, laajaperäisen ja monipuolisen käsittelyn. Voidaksemme tehdä tarkan pesäeron porvarillisesta naisliikkeestä, on meidän hiukan tutkittava niitä yhteiskunnallis-taloudellisia perusteita, jotka ovat olleet vaikuttamassa tämän liikkeen syntymiseen, kasvamiseen ja kehittymiseen.

Suurkapitalismin kehittyessä keskittyivät suuret pääomat yhä harvempiin ja harvempiin käsiin, jakean siten työväen niskoilla lepävään luokan kahtia, ylä ja keskiluokkaan. Pääomien nopea keskittyminen on ajanut keskiluokan mitä suurimman taloudellisen perustuksen alaiseksi, niin suuren, että se muutamissa tapauksissa on vajoamassa suoranaisesti työväen luokkaan. Keskiluokan mies ei voi enää yhtä hyvin kuin ennen pitää huolta vaimostaan ja tyttäristään. Tämä taas on kehittämässä näissä naisissa yhä suurempaa pyrkimystä huolehtimaan itse itsestään, toisin sanoen toimeentulostaan. Tässä on pääperuste tämän luokan naisliikkeen synnylle.

Keskiluokan naiset ovat pyrkimässä suurissa joukoissa valtiolisiin virkoihin ja tärkeihin yhteiskunnallisiin tehtäviin. Tästä on ollut seurauksena, että keskiluokan miehet, jotka myöskin

huonontuneen taloudellisen asemansa takia ovat pakotettuja pyrkimään yhä enemmän virkaloille, kohtaavat vastassaan vaimonsa ja tyttärensä pyrkimässä samoihin virkoihin. Tästä syntyy rärkeä etujen ristiriitaisuus ja siitä sen ankara vastustus mikä porvarillista naisliikettä on kohdannut saman luokan miesten taholta. Vaan kuten aina käy kun ei tahdota katsella tosiasioita suoraan silmiin, erehdytään kulkemaan harhapolkuja ja tulkittomasti sinne tänne kosumaan. Niinpä ovat keskiluokan miehet taistellessaan naisliikettä vastaan turvautuneet kaikellailla mitä päättömämpiin todisteluihin, niinkuin esim. että nainen kadottaa naisellisuuttaan työskenteleessään samoilla työaloilla kuin mies, tai ottaessaan osaa politiikkaan. Toinen väite: että naisen aivot ovat liian pienet ja vähän kehittyneet, tullaan toimeen tehtävissä, jotka vaativat suurta älyä ja harkitsemiskykyä. Kolmas väite: että naisen paikka on kodissa ja kätkeyn vieressä ja että rimpuleminen vapautukseen kahleista, jotka kytkevät hänen kodin ahtaaseen piiriin, soitti kristillistä maailmanjärjestystä vastaan. Tällaisia väitteitä ja todisteluja riittää heillä loppumattomiin. Ja näillä naisliikkeen ajajilla on ankara työ puolustamaan itseään näitä vastaan. Vaikka tässä onkin kysymyksen puhtaasti taloudellisten ja yhteiskunnallisten etujen ristiriitaisuus, huulevat he olevansa sodassa keskenään vain sukupuolieroavaisuuksien takia.

Sosialistinen naisliike eroaa suuresti edellä esitetystä naisliikkeestä. Edellinen käsittää vi-

hollisekseen koko miessukupuolen, vaan jättää järjestelmän rauhaan; jälkimmäinen taas taistelee järjestelmää vastaan, ei yksin naisina, vaan koko työväen luokkana, joskin se on pakotettu käsittelemään naiskysymystä eräänlaisena työväen kysymyksen erikoisena haarana.

Meillä ei ole mitään syytä lähteä tutkimaan niitä väitöksiä mitä miesten taholta on porv. naisliikettä vastaan heitetty; enempi kuin niitä kumoamaankaan, vaikka niiden kumoaminen onkin meille sosialisteille mitä helppoin asia. Siitä naisellisuuden menettämistä esim. on turhaa pitää niin suurta melua, silloin kuin nykyinen järjestelmä niin kylmäverisesti kaiken naisellisuuden lokaan tallea, ajamalla joukottaa naisia joko julkiseen tai salaiseen naisellisuutensa kaupitsemiseen, tai kahlitsemalla heitä rakkautettoman avioliiton kahleilla.

Jättäkäämme keskiluokan herras naiset märehimään näitä kuluineita syytöksiä ja tutkikaamme sen sijaan mitä yhtymäkohtia meillä mahdollisesti löytyy sanottuun liikkeeseen kanssa. Meillä todellakin löytyy yksi yhteinen pyrkimys ja se on yleinen äänioikeus

SYNTYNYT

meille syntyi terve

TYTTÖ

9 p:nä elokuuta, 1917 jolle annoin nimen

LINDA

Olga ja Ilmar Laine.
Box 73, So. Prairie, Wash.

KIVIHILENKAIVAJAT

Kirj. EMILE ZOLA, Suom. MARIA PALM.
Hinta 50 senttiä

Tämä kirja-uutuus, joka on juuri ilmestynyt kirjamarkkinotteme TOVERIN kustantamana, otettane ilolla vastaan kaikissa piireissä, joissa kirjallisuutta viljellään. Mutta eipä ihmekään, sillä onhan kirja Zolan parhaista; sanokaamme: maailmankirjallisuuden huomattavimpia aikaansaannoksia. Siinä saa lukija tutustua Zolan järkkymättömään totuuden ja oikeuden rakkauteen, joka ei sall hänen säikkyä huolehtivankaan kuvaamista. Ja hänen luomansa kuvat: ne ovat ehjiä. Ei mikään välttä hänen terävää silmäänsä. Selvästi näkee hän ihmissydämen salaissimmat sopukat; hän tuntee tarkoin ihmisluonnon kätkeymättäkin toimintavaikuttimet.

Kirjassa on yli 400 sivua ja voidaan se myydä näin halvalla hinnalla ainoastaan siksi, että siitä on otettu n.k. "helpohintainen painos".

Alempana on tilauslippu niitä varten, jotka eivät ole tilaussedessa asiamiehiamme tapamaan.

TOVERIN KIRJAKAUPPA Box 99, Astoria, Ore.

TILAUSLIPPU:

Toverin Kirjakauppa, Box 99, Astoria, Ore.—

Olkaa hyvä ja lähettäkää allekirjottaneelle heti ensi postissa

.....kpl. kirjaa KIVIHILENKAIVAJAT.

Maksuksi mukaan liitän.....dollaria.....senttia

NIMI.....

OSOTE.....